

ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳು

ಮನುವಿಗೆ ಅರೋಗ್ಯದಾಯಕ ವಾತಾವರಣ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುಂದರ ಬಾಲ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಉತ್ತಮ ಪ್ರಜೀಯನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದ ಹೊಣೆ. ವಿಶ್ವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈ ಕುರಿತು ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳ ಫೋಷನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿತು. ಇದರ ನಂತರ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ವಿಶ್ವ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ಫೋಷನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಒದ್ದರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತೆನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು.

ಮಕ್ಕಳ ಎಂದರೆ ಯಾರು?

ವಿಶ್ವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯಂತೆ 18 ವರ್ಷದೊಳಗಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳು:

ವಿಶ್ವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಫೋಷನೆಯಾದ ನಂತರ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬದುಕುವ ಹಕ್ಕು:

ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಬದುಕುವ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನುವಿಗೂ ಜನ್ಮ ಹೊಂದುವ, ಜೀವಿಸುವ, ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆ, ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಪಡೆಯುವ, ಹೆಸರನ್ನು ಹೊಂದುವ ಮತ್ತು ತಾನು ಒಂದು ದೇಶದ ಪ್ರಜೀ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕು.

ರಾಮಾರ್ಥಿಕ ವಿಧಾನದ ಕಿರಿದೆ

ರಕ್ಷಣೆಯ ಹಕ್ಕು:

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನುವ ಯಾವುದೇ ಶೋಷನೆ ಇಲ್ಲದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯುವುದು ಮತ್ತು ದೊಜನ್ಸು, ಹಿಂಸೆ, ಒತ್ತಡಗಳಿಲ್ಲದ ಸಂತಸದಾಯಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು.

ವಿಕಾಸ ಹೊಂದುವ ಹಕ್ಕು:

ಮಾನಸಿಕ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ವಿಕಸನದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯ ಜಡಿಗೆ ಬೊಧಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಮೂರಕವಾದ ವಾತಾವರಣ ರೂಪಿಸುವುದು. ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕಿನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ವಿಶ್ವಾಂತಿ, ಆರೋಗ್ಯ, ರಕ್ಷಣೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆ, ಬಿಡುವು, ಮನೋರಂಜನೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜಟಿಲಾವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶಗಳ ಲಭ್ಯತೆ.

ಭಾಗವಹಿಸುವ ಹಕ್ಕು:

ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಮನ್ಸನೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಮಾಹಿತಿ ಲಭ್ಯತೆ, ಬುದ್ಧಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅವಕಾಶ, ಸಂಭಾಷಿತಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳು, ತಮ್ಮ ಕುರಿತು ಆಗುವ ಉಚಿತ, ಚಿಂತನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಿಗಲೇಬೇಕು.

ವಿಶ್ವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಒದಗಿಸಿಕೆ

ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಒದಗಿಸಿಕೆಯಲ್ಲಿ 54 ಪರಿಚೀರ್ಣಾಗಳಿಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಜತೆಗೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣೆಯ ಆಶಯದೊಂದಿಗೆ ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಸುಂದರವಾದ ಬಾಲ್ಯವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಂತಾಗುವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು 54 ಪರಿಚೀರ್ಣಾಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪರಿಚೀರ್ಣಾಗಳು:

1. ಮಕ್ಕಳು ಎಂದರೆ ಯಾರು? ಎಂಬ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ.
2. 18 ವರ್ಷ ತುಂಬುವವರೆಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಯಾರೂ, ಎಲ್ಲಿಯೂ ಬೇರೆಭಾವ ಮಾಡಬಾರದು.
3. ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರಕ್ಕೂ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ನಿರ್ಧರಿಸುವಾಗ ಅದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಆಗುವುದೋ, ಇಲ್ಲವೋ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.
4. ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸೂಕ್ತವಾದ ನಿರ್ಧಾರ, ಯೋಜನೆ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು.
5. ಮಕ್ಕಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ರಕ್ಷಣೆ, ಮೋಷಣೆ ಮಾಡಲು ತಂದೆ-ತಾಯಿ ಜವಾಬ್ದಾರರು.
6. ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಸಾಯದೆ ಬದುಕಿ ಉಳಿಯುವ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯದಿಂದ ಜೀವಿಸುವ ಹಕ್ಕು.
7. ಮಕ್ಕಳೂ ಪ್ರಜಾಗಳೇ, ಪ್ರತೀ ಮನುವಿಗೂ ಹೆಸರು, ದೇಶ, ಕುಟುಂಬ ಹೊಂದುವ ಹಕ್ಕು ಇದೆ.
8. ಮಕ್ಕಳ ಗೌರವದ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಯಾರೂ ತೊಂದರೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಬಾರದು.
9. ತಂದೆ ತಾಯಿ ಮೋಷಕರಿಂದ ಯಾರೂ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಬೇರೆ ಮಾಡಬಾರದು.
10. ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಮೋಷಕರನ್ನು ಬಲವಂತವಾಗಿ ದೂರ ಮಾಡಲೇಬಾರದು.
11. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಪಹರಣ, ಬಚ್ಚಿದುವುದು, ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದು, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವೇಶ್ಯಾವಾಟಿಕೆಗೆ ದೂಡುವುದು ಶಿಕ್ಷಾರ್ಥ ಅಪರಾಧ.
12. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಹಕ್ಕು ಇದೆ.
13. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯುವ ಹಾಗೂ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಇದೆ.
14. ತಾಯಿ ತಂದೆಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವ, ಇಷ್ಟದಂತೆ ಆಲೋಚಿಸುವ, ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಇದೆ.
15. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೆರೆಯುವ, ಸಂಘ ಮಾಡುವ, ಚರ್ಚೆಸಿ, ಚಿಂತಿಸಿ ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಇದೆ.
16. ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಖಾಸಗಿತನದ ಹಕ್ಕು ಇದೆ.
17. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಜಗತ್ತಿನ ಮಾಹಿತಿಗಳೂ ಲಭ್ಯವಿರಬೇಕು.
18. ತಂದೆ ತಾಯಿಯೊಡನೆ ಇದ್ದು ಬೆರೆಯುವ ಹಕ್ಕು ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಬೇಕು.
19. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೊಡೆದು, ಬ್ಯಾಂಡು ನಿಲರ್ಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುವುದು, ದುಡಿಸಿ ತೊಂದರೆ, ಹಿಂಸೆ ಕೊಡುವುದು ಅಪರಾಧ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಾರ್ಥ.

20. ಹೆತ್ತವರು ಅಥವಾ ಮೋಷಕರಿಲ್ಲದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಆರ್ಯಕೆ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಬೇಕು.
21. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದತ್ತ ನೀಡಬೇಕೆಂದಾಗ ಅದು ಮಗುವಿನ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಆಗಬೇಕು.
22. ಕುಟುಂಬ ಇಲ್ಲವೇ ಆಶ್ರಯ ಇಲ್ಲದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುವುದು ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ.
23. ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ತೊಂದರೆಗಳಿಧ್ವರೂ ಗೌರವಯುತವಾಗಿ ಪೂರ್ಣವಾದ ಜೀವನ ನಡೆಸುವ ಹಕ್ಕು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇದೆ.
24. ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಿಗಲೇಬೇಕು.
25. ಶಿಕ್ಷಣ, ರಕ್ಷಣೆ, ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಕುಟುಂಬದಿಂದ ದೂರ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವು ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಯ ಕುರಿತು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು.
26. ಬಡವರು, ನಿಗರಿತಿಕ ಕುಟುಂಬಗಳ ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಸರಕಾರಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆ, ವಿಮೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲೇಬೇಕು.
27. ಮಕ್ಕಳ ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮಾರಕವಾಗುವ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒದಗಿಸುವುದು ಹೆತ್ತವರ ಕರ್ತವ್ಯ.
28. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಹಾಗೂ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕು ಇದೆ.
29. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ಪ್ರತಿಭೆ, ಮಾನಸಿಕ ಮತ್ತು ದೈಹಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ವಿಕಾಸವಾಗುವಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಿಗಲೇಬೇಕು.
30. ಪ್ರತೀ ಮಗುವಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಾತ್ರಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಧರ್ಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಇದೆ.
31. ವಿರಾಮ, ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಹೊಂದುವ, ಆಟ, ಮನರಂಜನೆ, ಸೃಜನಶೀಲತೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗುವುದು ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕು.
32. ಆರೋಗ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಬಾಲ್ಯ ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಬಹುದಾದ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ದುಡಿಮೆಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದೂಡಬಾರದು.
33. ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಮಾರಕವಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದು, ಮಾರುವುದು, ಸಾಗಿಸುವುದು, ತರಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸೇವಿಸಲು ಕೊಡುವುದು ಅಪರಾಧ.
34. ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಶಿಕ್ಷಾರ್ಥ ಅಪರಾಧ.
35. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಪಹರಿಸುವುದು, ಸಾಗಿಸುವುದು, ಬಚ್ಚಿಡುವುದು ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದು ಶಿಕ್ಷಾರ್ಥ ಅಪರಾಧ
36. ಮಕ್ಕಳ ಶ್ರೇಯೋಭಿವೃದ್ಧಿ, ಒಳಿತಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಯಾವುದೇ ಕೃತ್ಯವನ್ನು ಯಾರೂ ಮಾಡದಂತೆ ಸಕ್ರಾರ ತಡೆಯಬೇಕು.
37. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹಿಂಸೆ, ಶಿಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅನಧಿಕೃತ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿಸಬಾರದು.

38. ಸಶಸ್ತ್ರ ಹೊಡೆದಾಟಕ್ಕೆ, ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು.
39. ಮಕ್ಕಳು, ಸಶಸ್ತ್ರ, ಸಂಘರ್ಷ, ಹಿಂಸೆ, ತಿರಸ್ಯಾರ, ದುರುಪಯೋಗ ಮತ್ತು ಶೋಷಣೆಗೆ ಗೈರಿಯಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಜಿಕಿಸ್, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮನವರ್ಸತೀಯನ್ನು ಶೀಪ್ರಾವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು.
40. ಮಕ್ಕಳು ಕಾನೂನು ಏರಿದಲ್ಲಿ ಅವರ ವೃತ್ತಿಪ್ರಯೋಗ ಮತ್ತು ಗೌರವಗಳಿಗೆ ಧ್ಯಾಯಾಗದಂತೆ ಮನ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು.
41. ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕುಗಳು ಸಿಗಲೇಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಕಾಯಿದೆ, ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳು ಅಡ್ಡಿಯಾಗಬಾರದು.
42. ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಲು ವ್ಯಾಪಕ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕು.
43. ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಜಾರಿ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಪ್ರತೀ ಸರಕಾರಗಳು ದೇಶದ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಗೆ ವರದಿ ನೀಡುತ್ತಿರಬೇಕು.
44. ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಮಿತಿ ರಚನೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು
45. ವಿಶ್ವ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಪರ್ಯಾಯ ವರದಿ ನೀಡಲು ಅವಕಾಶ ಇದೆ.
46. ಒಡಂಬಡಿಕೆ, ಒಪಿಗೆ, ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮತ್ತು ಹಿಂಜರಿಕೆ-ದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಹಿ ಮಾಡಲು ಆಹ್ವಾನ
47. ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ಪ್ರತಿ ವಿಶ್ವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯ ಬಳಿ ಇರುವುದು
48. ಆಹ್ವಾನ
49. ಒಪಿಗೆ ಮತ್ತು ಜಾರಿ
50. ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಅವಕಾಶ
51. ತಕರಾರುಗಳು
52. ಒಡಂಬಡಿಕೆಯಿಂದ ಹಿಂಜರಿತ
53. ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರತಿ ವಿಶ್ವ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳ ಬಳಿ ಇರುವುದು.
54. ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ವಿವಿಧ ಭಾಷಾ ಪ್ರತಿಗಳು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಇಡುವುದು.

ಮಕ್ಕಳ ಸಂಬಂಧಿತ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಕಾಯಿದೆಗಳು

- ◆ ಮಕ್ಕಳ ಉಚಿತ ಮತ್ತು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕಿನ ಕಾಯಿದೆ-2009
- ◆ ಬಾಲ್ಯ ವಸ್ತೇಯ ಹಾಗೂ ಕಿಶೋರಾವಸ್ತೇಯ (ನಿಷೇಧ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣ) ಕಾಯ್ದೆ 1986 ತಿದ್ದುಪಡಿ -2016
- ◆ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣಾ ನೀತಿ-2016
- ◆ ಬಾಲ ನಾಯ್ಯ (ಮಕ್ಕಳ ಪಾಲನೆ ಮತ್ತು ಪೋಷಣ) ಕಾಯಿದೆ-2015
- ◆ ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ ನಿಷೇಧ ಅಧಿನಿಯಮ-2006.
- ◆ ಲ್ಯಂಗಿಕ ಅಪರಾಧಗಳಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣಾ ಕಾಯಿದೆ(ಮೋಕ್ಷೋ)-2012
- ◆ ದ ಕಮಿಷನ್ ಆಫ್ ಪ್ರೋಟೆಕ್ನೋ ಆಫ್ ಚೈಲ್ಡ್ ರೈಟ್ಸ್ ಆಫ್-2005
- ◆ ಇವ್ಯಾಮೋರಲ್ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಪ್ರಿವೆನೋಶನ್ ಆಫ್-1986

ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು

ನಡೆಯ ಮಟ್ಟ

ಶಾಲೆ / ಶಾಲಾಭವೃದ್ಧಿ & ಮೇಲುಸ್ತಾಬಾಳಿ ನಿಯತಿ

ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕ್ಷಬ್ದ

ಹಾಜರಿಕ ಅರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರ

ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್ರೀ, ಗ್ರಾಮ ಲೆಕ್ಕಿಗರು

ಮಕ್ಕಳ ವಿಶೇಷ ಗ್ರಾಮ ನಿಯತಿ

ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣೆ ನಿಯತಿ

ಬಾಲ್ಯ ವಿಧಾನ ನಿಷೇಧ ಅಧಿಕಾರಿ

ಮಹಿಳೆಯರ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ
ರಕ್ಷಣೆ ಕಾರಣ ನಿಯತಿ

ಅಂಗನವಾಡಿ

ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣಿಗಾರಿ ಖರ್ಚುವ ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು

ತಾಲೂಕು-ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟ

ಮಕ್ಕಳ ಸಹಾಯವಾಗಿ
1098/112

ಉಪನಿದೇಶಕರು/
ಕ್ಷೇತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿ, ಶಾಲೆ ಶಿಕ್ಷಣ
& ಸಾಹಿತ್ಯ ಇಲಾಖೆ

ಮಕ್ಕಳ
ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿ

ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ
ಇಲಾಖೆ

ಬಾಲ ನ್ಯಾಯ
ಮಂಡಳಿ

ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ

ಮಕ್ಕಳ ಸ್ನೇಹಿ
ಪೂರೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿ

ಕಾರ್ಯಾಚರಣ
ಇಲಾಖೆ

ಮಕ್ಕಳ ವಿಶೇಷ
ಪೂರೀಸ್ ಫಾಟಕ

ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾನೂನು
ಸೇವಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ

ಜಿಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳ
ರಕ್ಷಣಾ ಫಾಟಕ

ಮಹಿಳಾ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ
ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ

ತಿಥಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
ಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಗಳು

ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ
ಸರಕಾರೀತರ ಸಂಸ್ಥೆ

ರಾಜ್ಯ-ರಾಷ್ಟ್ರ ಮಟ್ಟ

ರಾಜ್ಯ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳ
ರಕ್ಷಣಾ ಆಯೋಗ

ಮಕ್ಕಳ ರಕ್ಷಣಾ
ನಿದೇಶನಾಲಯ

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಕ್ಕಳ
ಹಕ್ಕುಗಳ ರಕ್ಷಣಾ ಆಯೋಗ

ಪ್ರಕಟಣೆ : ಪಡಿ (ಶಿಕ್ಷಣ ಹಕ್ಕು ಕಾಯ್ದೆ-2009ರ ಸಮರ್ಪಕ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಮಗು ಸ್ನೇಹಿ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣ ಯೋಜನೆ ಕುಲಾರ್ಥಿ ಆಸ್ತುತ್ಯೆಯ ಬಳಿ, 2ನೇ ಅಡ್ಡ ರಸ್ತೆ, ಬೆಂದೂರ್ ಪೇಲ್, ಮಂಗಳೂರು - 2,

ದೂರವಾಣಿ : 0824-2439895 www.padivalored.com